

Restaurování a digitalizace filmových fotografií a skleněných negativů českého hraného filmu 1898 až 1992.

(Ing. Jaroslav Karlíček - předneseno na konferenci Klubu rozhlasu, televize a filmu 17.5.2007)

Vážené dámy a pánové, vážené kolegyně a kolegové.

Úvodem mého referátu o restaurování a digitalizaci filmových fotografií v Národním filmovém archivu chci poděkovat všem svým spolupracovníkům za všestrannou pomoc s jeho zpracováním, zejména v přípravě potřebných podkladů, obrazových příloh a technologických údajů.

V referátu považuji za důležité předem vymezit pojem filmové fotografie, z archivářského hlediska řazený mezi tzv. nefilmové materiály:

Důležitým průvodním dokumentem všech hraných filmů se staly již krátce po vzniku kinematografie tzv. fotosky, filmové fotografie, zachycující typické fáze filmového děje a účinkující herce. Používaly se zejména pro reklamu promítaných filmů. Pro potřeby producentů bývaly tyto fotografie někdy doplněny o pracovní záběry filmového štábu a o snímky pro výběr exteriérů.

Tento z archivářského hlediska cenný dokumentační materiál dnes vhodně doplňuje vlastní titul filmu a má dokonce po technické stránce vyšší vypovídací hodnotu proti políčkům vlastního filmového pásu vzhledem k poměrně vysoké profesionální úrovni použité fotografické techniky.

Filmoví fotografové v počátcích kinematografie dosahovali vysoké kvality snímků zejména volbou formátu - ještě ve 20. letech byla běžným materiálem skleněná fotografická deska 24x30cm, později se postupně přecházelo na rozměry 18x24cm a 13x18cm. Často se též uplatňovala negativní retuš a kreslené vykryvání partií záběru. Dochovala se také řada civilních portrétů herců, kterým se věnovaly i některé přední fotografické ateliéry (např. Ströminger nebo Langhans).

Mezi nejstarší fotosky v archivu NFA patří fotografie z filmu „Dostaveníčko ve mlýnici“ režiséra Jana Kříženeckého z roku 1898 s Josefem Švábem-Malostranským v hlavní roli.

„Dostaveníčko ve mlýnici“

Počet filmových fotografií k jednotlivým titulům se různí od několika málo až po desítky dochovaných kusů u starších filmů, u významnějších filmů (např. Babička nebo filmy Vlasty Buriana) to může být až ke stovce kusů. Rekordní v tomto ohledu je poslední němý velkoformát Sv. Václav z roku 1929, pro který se zachovalo téměř 300 fotografií.

Celkem NFA archivuje kolem 450 000 filmových fotografií z českých hraných i nehraných např. dokumentárních a kreslených filmů a ze zahraničních hraných filmů uvedených i neuvedených v české filmové distribuci, dále civilní portrétní fotografie českých i zahraničních filmových osobností, fotografie z různých filmových akcí pořádaných v České republice, veškeré typy negativů k fotografiím a veškeré typy diapozitivů od skleněných diapozitivů různých formátů, které sloužily jako reklama v kinech až po barevné diapozitivy filmových plakátů.

„První plakáty českých filmů ve sbírkách NFA“

Dalším průvodním dokumentem samostatné archivní hodnoty jsou filmové plakáty, u nichž se často cení i jejich výtvarná stránka (například u řady plakátů od Alfonse Muchy). Nejstarší a nejcennější plakáty mívají délku až 250 cm a těchto vybraných typů je téměř tisíc.

Celkem NFA archivuje kolem 39 000 plakátů českých i zahraničních filmů včetně duplikátů. Nejstaršími českými filmovými plakáty v archivu NFA jsou plakát k německé verzi filmu „Pražští Adamité“ výtvarníka Josefa Weniga z roku 1917 (rozměr 76x106 cm, výroba Lucernafilm) a k filmu „Tanečnice“ výtvarníka Vlastimila Košvance z roku 1919 (rozměr 77x109 cm, výroba Pragafilm).

I. Ochrana, restaurování a uložení skleněných negativů, filmových fotografií a plakátů v NFA.

Všechny nefilmové materiály – jako ostatně všechny archiválie – jsou náročné na ukládací podmínky – teplotu, vlhkost, světlo a samozřejmě i prostor. Vůči filmovým kopiím jsou na tom nefilmové materiály lépe, protože v nich neprobíhají tak bouřlivé chemické procesy

rozkladu, ale i o ně je nutno adekvátně pečovat a zlepšovat způsoby jejich ochrany. Zvláštní péči vyžadují například fotografie a plakáty, které jsou nejčastěji využívány pro zhotovování

Původní uložení skleněných negativů a papírových fotografií

kopíí k publikačním či jiným účelům. Trpí tím především změnou teploty, vlhkosti a mechanickým poškozováním, neboť jsou běžně vyjímány a opětovně ukládány na místo svého uložení. Většina sbírkových předmětů byla původně uložena v naprosto nevyhovujících podmínkách, buď ve skříních v kancelářích, anebo ve skladech, které měly i 100% vlhkost a extrémně kolísající teplotu.

Restaurování skleněných negativů a filmových fotografií:

Restaurováním filmových fotografií a skleněných negativů v NFA se na začátku devadesátých let zabýval mimo jiné i oborový Výzkumný ústav zvukové, obrazové a reprodukční techniky VÚZORT, později SONING a.s. Zásadní prací v této oblasti bylo řešení úkolu „Techniky ošetření, uložení a duplikace archivních fotografických snímků“ v rámci grantu Grantové agentury ČR a jeho projektu, který v roce 1993 hradilo Ministerstvo školství za finanční spoluúčasti VÚZORT. Úkol řešili RNDr. Ivan Daneš, C.Sc., ing. Milan Večeřa, CSc. a ing. Antonín Krejčí, kteří dále spolupracovali s Fakultou chemicko-technologickou ČVUT a Mikrobiologickým ústavem ČAV jak při ověřování laboratorních postupů, tak při výzkumu prostředků k bezpečnému uložení archivních negativů.

Předmětem řešení byly zejména velkoformátové snímky na skleněné nebo filmové podložce formátů 24x30 cm, 18x24 cm, 13x18 cm, 9x12 cm, diaformát 8,5x8,5 cm a různé formáty stereoskopické. Vypracované metodiky se týkaly fotochemického zpracování, zbytkových chemikálií a napadení mikroorganismy. Navrhly a realizovaly se způsoby šetrného uložení negativů a formulovaly se první úvahy o možnostech digitalizace těchto obrazových materiálů. Projekt probíhal až do roku 1995, výsledky byly publikovány Asociací českých a moravskoslezských muzeí a galerií.

NFA zajistil v letech 1993 až 1996 externě restaurování 16.434 archivních skleněných a plochých negativů fotografií a diapositivů, jejich mechanické, fotochemické a mikrobiologické ošetření, zhotovení pracovních souborů pozitivních kopií, zhotovení duplikátních negativů a řešení podmínek uložení v depozitáři na Hradištku. Pro snadnější identifikaci uložených snímků byl zaveden přehledný systém jejich označení.

kontejnery a uložení skleněných negativů

V NFA jsou fotografické desky na skle velikosti od 9x13 cm do 24x30 cm uloženy v souladu s výše uvedenou metodikou v kontejnerech v posuvných regálech v klimatizovaných místnostech. Kontejnery s netěsnícím víkem zhotovila externí firma pomocí vakuového tváření z materiálu Forsan 752 s přísadou aktivního uhlí a jsou netěsné jak ke skladovanému materiálu tak k úložnému prostředí. Do krabic je určena drátěná vložka - koš ze svařovacího drátu pokrytého vrstvou plastu - pro jednotlivé distanční uložení skleněných desek, vložených ještě navíc do pergaminových obalů.

Fotografie na papíře jsou v souladu s doporučením uloženy v plastových obálkách s ochrannou horní chlopní v posuvných kovových regálech v klimatizovaných místnostech.

Restaurování plakátů:

V první polovině devadesátých let začalo programové restaurování filmových plakátů. Velkoplošné plakáty k filmům z němého období kinematografie často zhotovené litografickou technikou, byly mnohdy značně poškozené nejen mechanickým opotřebením (překlady, zpevnění latkami, podlepování), ale kvůli nešetrnému zacházení a uložení v nich probíhal i biochemický rozklad (plísně, mastné skvrny, ohryz od hlodavců), který papír postupně degradoval. Práce byly zadávány externě do ateliérů akademických restaurátorů.

Tímto způsobem bylo zrestaurováno přes 600 kusů plakátů s prioritou českých plakátů k českým filmům, českých plakátů k zahraničním filmům a originálních zahraničních plakátů datovaných do roku 1945, každoročně tedy průměrně 50 plakátů.

Plakáty standardních rozměrů, které byly v dobrém stavu, byly v externích specializovaných dílnách postupně adjustovány na plátno a dosud tak bylo ošetřeno 3714 plakátů.

Od roku 1996 je v provozu interní konzervátorská dílna se základním vybavením, kde jsou restaurovány především filmové plakáty do velikosti A 1, dále též tzv. plakáty úzké 60x30 cm a jednotliviny z osobních fondů a z fondů filmových institucí. Restaurování větších plakátů je stále zajišťováno externě.

V období 1992 až do poloviny roku 2006 bylo takto celkem restaurováno 3256 filmových plakátů.

odborné restaurování silně poškozených plakátů

Uložení archivovaných nefilmových materiálů.

Od roku 1992 jsou všechny sbírky nefilmových materiálů uloženy v depotu Hradištko v podmínkách, potřebných k jejich trvalé archivaci, tj. klimatizovaných depozitářích při teplotě 12-15 ° C a relativní vlhkosti 45-55 % .

depot Hradištko

posuvné regály

Budova depozitáře v Hradištku a posuvné regály

Písemné archiválie a reklamní materiály jsou uloženy v archivních krabicích, zhotovených z nekyselé lepenky, fotografické sbírky podle druhu materiálu buď rovněž v archivních krabicích (portrétní fotografie) nebo v jednotlivých složkách podle titulu filmu či ve speciálních boxech (skleněné a ploché negativy), plakáty v kovových archivních skříních rozměrů 100x70 cm a 130x100 cm. Plakáty větších rozměrů jsou po několika navinuty na tubusech o průměru 20 cm, přebaleny a uloženy po délce na regály.

uložení plakátů
v Hradištku

II. DIGITALIZACE OBRAZU

Cílem této části referátu je popis digitalizace filmových fotografií a plakátů, uložení dat ve vytvořených databázích a použité prostředky dlouhodobé archivace digitálních dat.

Způsob převodu obrazu do digitálního tvaru a další zpracování na počítači je v podstatě dáno běžně používanými prostředky a programy, detailní nastavení základních parametrů by mělo být podmíněno uživatelskými hledisky. Je nezbytné důrazně trvat na této podmínce při definici obrazových parametrů a při volbě přístrojového i programového vybavení konkrétního digitalizačního pracoviště. Neexistuje totiž žádný univerzální systém, který by splňoval požadavky různých praktických aplikací. Jiný postup a prostředky vyžadují např. snímky architektury a památek, kdy jde o nejvyšší možnou bezetrátovou vypovídací hodnotu snímku s možností zvětšení detailů, a to i za cenu podstatně vyšších nároků na objem dat. Na druhé straně zcela jiné požadavky představuje digitální obrazová registrace například uměleckých děl ve sbírkách muzeí a galerií tam, kde postačuje identifikace sbírkových předmětů a kdy počítačový soubor jen v nezbytné kvalitě ilustruje originál.

NFA přistoupil k úvahám o digitalizaci obrazových materiálů již začátkem devadesátých let v souvislosti s výše zmíněným restaurováním filmových fotografií a skleněných negativů s oborovým Výzkumným ústavem zvukové, obrazové a reprodukční techniky. VÚZORT byl ale v roce 1992 zrušen a koncem roku 1995 i jeho následnická organizace. V té době byla již ale připravována studie „Návrh systému digitálního ukládání archivních fotografických snímků“, kterou její autoři ing. Petr Berger, CSc. a ing. Milan Večeřa, CSc. předali řediteli NFA k další realizaci v březnu 1996.

Pro digitalizaci filmových fotografií a plakátů definovali Ing. Večeřa a Ing. Berger v této práci základní požadavky a rozsáhlými zkouškami určili optimální hodnoty nastavení

obrazových parametrů. Musím konstatovat že tehdy definované hodnoty tvoří i dnes po 10 letech standard pro práci digitalizačního střediska NFA.

1. Digitalizace filmových fotografií

Většina archivních fotografií až do konce třicátých let minulého století byla zhotovena ve formátu 24x30cm, zpravidla jako kontaktní pozitivy z negativních desek nebo filmů. Později se pozitivy 18x24cm až 24x30cm zhotovovaly z menších negativů zvětšováním. Po roce 1945 se formáty negativů postupně zmenšovaly a pozitivy včetně názvu filmu se sjednocovaly na velikost vhodnou pro propagaci filmů v biographech.

S rozvojem tvorby animovaných, dokumentárních i propagačních filmů se zvětšilo množství filmových fotografií i v těchto oblastech kinematografie a od počátku výroby barevných filmů se začaly objevovat i barevné filmové fotografie.

Standardním prostředkem k digitalizaci pozitivu nebo negativu je plochý skener propojený skenovacím programem s počítačem. Vzhledem k formátu mnoha předloh 24x30cm bylo nutné vybavit naše pracoviště skenerem A3, což byla finančně náročnější investice. Další nutná úprava obrazu se provádí v programu Photoshop a upravená data se ukládají do databáze.

Základní parametry digitalizace, které se v NFA plně osvědčily, jsou dány rozlišením 300 obrazových bodů na palec (dpi) v režimu stupně šedi s 256 odstíny pro černobílé fotografie a barevný režim RGB pro barevné fotografie, nastavení výstupní velikosti delší strany obrazu 297mm. Neprokázalo se lepší gradační podání pro skenování černobílých fotografií v režimu RGB a pak dodatečný převod na šedý obraz. Pomocí Photoshopu je pak obraz uložen ve formátu JPEG, a to původně s úrovní komprese 8 pro 10 stupňovou stupnici ve Photoshopu 4.0 později s úrovní komprese 10 pro 12 stupňovou stupnici ve Photoshopu 5.0 a vyšším. Toto uložení, které podstatně snižuje objem dat (např. u standardní velikosti obrazu z 25MB na asi 1,5MB), považujeme za tzv. archivní kvalitu, kdy vzhledem k vlastnímu optickému rozlišení fotografií a způsobu použití nedochází k zjistitelnému zhoršení obrazové kvality. Archivní kvalita digitalizované fotografie umožňuje prakticky zachování původní kvality snímku, tj. např. u velkého formátu cca 10čar/mm (na rozdíl od současné kvality negativního kinofilmového formátu cca 60-80čar/mm).

Obraz je následně převeden do tzv. náhledové kvality, vhodné pro zařazení do databáze, s rozlišením 75dpi, velikost obrazu 750 obrazových bodů u formátu fotografie na šířku příp. 550 obrazových bodů u formátu fotografie na výšku a uložen ve formátu JPEG s úrovní komprese 2 s objemem dat asi 30kB.

Kvalita tisku z digitálních dat je samozřejmě v první řadě ovlivněna typem použité tiskárny, nejvěrnější ale i nejdražší je digitální tisk na fotografický papír.

Je nutno konstatovat, že uvedené základní parametry digitalizace a to zejména stanovení základních parametrů obrázků v tak zvané archivní kvalitě postačilo požadavkům všech dosavadních zákazníků pro ilustrační fotografie novinových a časopisových článků, filmových festivalů a přehlídek, výstavních expozic i monografií.

2. Digitalizace filmových plakátů

Většinu archivovaných plakátů formátu A3 a menších můžeme skenovat na plochém skeneru, větší formát se dá někdy přeložit a skenovat po částech a pak počítačovým programem opět spojit do jediného obrazu.

vakuový stůl pro fotografování plakátů

Pro digitalizaci větších formátů plakátů zejména z doby do roku 1945 bylo nutno najít jinou technologii, vyhovující až do rozměru originálu cca 250cm. K řešení bylo v roce 1996 vypsáno výběrové řízení. Těžištěm problému bylo rovinné upevnění velkých papírových předloh, přičemž se z důvodu poškození nepřipustilo nalepení nebo připíchnutí k podložce. Zcela vyhovující se prokázalo zařízení, navržené a vyrobené firmou Albertina icome, Praha, spočívající na výkonovém nízkotlakém přísátí plakátu na jemně děrovanou podložku, umístěnou v masivním rámu s možností formátu do 180x280cm, a to dokonce bez nutnosti použití krycího skla.

Tato firma se pak v roce 1997 ujala i zpracování první větší série cca 450ks plakátů. Ze dvou cest - snímání kvalitním digitálním fotoaparátem nebo zhotovení kvalitního barevného diapozitivu formátu 9x12cm (resp. 4x5“) profesionální fotografickou technikou - bylo v té době zvoleno druhé řešení, které poskytlo navíc soubor diapozitivů jako dobře archivovatelné médium. Barevné diapozitivy plakátů byly pak skenováním převedeny na digitální soubory a upraveny ve Photoshopu na shodné parametry jako u filmových fotografií, tj. na obraz v archivní kvalitě a obraz náhledový, zařazený do samostatné databáze plakátů. Parametry digitalizovaného archivního snímku jsou zcela postačující pro tisk ve formátu A3, zkoušky prokázaly vyhovující kvalitu i pro přepočít výšky plakátu 150cm díky relativně hrubým strukturám plakátů.

3. Skenování filmových políček

V případech, kdy je třeba pro filmový titul vyhledat dějovou fázi přímo na filmovém pásu, narážel začínající program digitalizace obrazových materiálů v NFA v roce 1997 na obtížně řešitelný problém. Na trhu existoval již výběr skenerů pro převod fotografických záběrů (negativních i diapozitivních) do digitální formy, avšak tyto skenery pracovaly buď s běžným pásem kinofilmu dlouhým 1,60m nebo jen s pásy po šesti obrázcích. Tento typ skeneru nešel použít pro kinematografický film vinutý zpravidla na 300m cívkách bez nepřipustného rozstříhání svitku. Teprve v roce 1998 dodala firma Olympus na trh filmový skener FS10, u něhož bylo možno založit část filmového pásu bez přerušení a improvizovat se dalo i skenování ze svitků 16mm, 8mm a 9,5mm filmů. Nejvyšší rozlišení skeneru bylo sice jen 1770dpi namísto potřebných 2400x3600dpi na filmové pole, ale výsledky se v praxi daly použít. V NFA bylo v roce 1998 zřízeno samostatné pracoviště, vybavené v počátcích tímto skenerem, běžným optickým prohlížečím stolem a počítačem. Nevýhodou byl relativně dlouhý čas potřebný k záznamu filmového políčka, u barevných předloh až 3 minuty.

Význam digitalizace obrázků z filmového políčka pro vnitřní potřeby NFA podstatně vzrostl v posledních letech, kdy se zpracovávají katalogy českých filmů s rostoucím podílem barevných filmů. Barevné fotografie, pořízené současně s distribucí filmů, jsou pro digitalizaci a zařazení do databáze mnohdy nevyhovující vzhledem k degradaci barev. Problémem ovšem zůstává digitalizace obrázků z filmových políček barevných filmů, u nichž degradace barev znehodnocuje kvalitu obrazu až na hranici použitelnosti. Jde zejména o filmy, natáčené na barevný negativ ORWO.

Nevýhodný filmový skener Olympus byl později nahrazen digitálním kompaktním fotoaparátem Nikon CoolPix 995 s rozlišením 3,2 Megapixel. V současné době používáme pro rychlý a kvalitní převod filmových políček výkonnější digitální zrcadlovku Canon EOS 300 D s makroobjektivem SIGMA 50mm, světelnost 1:2,8 a s rozlišením 6,5 Megapixel. Na tomto pracovišti se dosud zpracovalo několik tisíc obrázků a požadavky na množství a kvalitu digitalizace neustále rostou.

4. Archivace a přenos digitálních dat snímků v tzv. archivní kvalitě.

Na počátku prací na digitalizaci obrazu v NFA jsme měli k dispozici pro zálohování dat pouze diskové pole s kapacitou 4 GB a za spolehlivé a stabilní médium pro dlouhodobou archivaci byla zvolena sada přepisovatelných magnetooptických disků, každý z nich s kapacitou 2x1,3 GB a později 2x2,6 GB. Vedla k tomu i prakticky trvalá potřeba změn v uložených souborech, např. vložení nového obrázku do složky filmu, dodatečná retuš nebo úprava velikosti obrázku. Použití magnetooptických disků bylo sice finančně náročné, ale výhodné z hlediska pohotovosti, rychlosti přístupu a velkého objemu uskladněných dat. Veškeré zpracované snímky, roztríděné podle filmových titulů, se ukládaly duplicitně, jedna sada byla uložena v ohnivzdorném tresoru v digitalizačním pracovišti a druhá sada v depositáři na Hradištku. Pro zálohování počítačů se v počátcích používaly externí páskové paměti HP SureStore DAT s kapacitou kazet až 24GB, které se ale pro dlouhodobou archivaci obrázků nepoužívaly.

Při zvyšujícím se objemu zálohovaných dat a zvýšeném tempu prací se postupně projevila nevýhoda zálohovacích médií s omezenou kapacitou dat na nosiči. Požadavek na soustředění záloh obrázků z jednoho filmu na jednom zálohovacím nosiči znamenal neustálé přepisy dat v sadě magnetooptických disků a časové nároky s tím spojené neúměrně rostly.

Ve stejné době zásadním způsobem rostla spolehlivost, kvalita a kapacita paměťových médií a klesaly relativní náklady na ukládání záloh. V současné době proto používáme pro zálohování všech dat čtyři diskové paměti – dvě na dvou různých počítačích digitalizačního pracoviště, z toho jedna provozní a druhá havarijní a dvě externí diskové paměti Seagate o kapacitě 300 GB, jedna z nich je uložena v ohnivzdorném trezoru na pracovišti a druhá v depositáři na Hradištku.

Jako další běžná přenosná média se původně používala v souladu s účelem - disk ZIP pro předávání běžných dat na grafická pracoviště, disk JAZ pro větší objemy dat předávaných například do tiskárny. V současné době se používají pro tyto účely výhradně disky CD-R příp. CD-RW, kde cena média je už zanedbatelná.

5. Databázový systém

Vedle uživatelsky dané specifikace systému digitalizace obrazu je neméně důležitá volba databázového systému pro záznam textových a obrazových dat filmových fotografií nebo plakátů. O vytvoření databáze obrázků jednal NFA nejprve předběžně s firmou EPASS, její systém by ale byl pro nás zcela uzavřen a příp. změny by mohl zajišťovat jen autor programu. Firma PosAM doporučila své externí pracovníky Michala Káru a Víta Jonáše, kteří zpracovali celý program databáze obrazových fondů na základně databázového systému Microsoft Access tak, jak pracuje dosud.

[illegible][illegible]

10/12

obrázků do databáze. Kromě všech běžných vyhledávání a filtrace údajů, poskytovaných v Access, funguje také výběr titulů podle zavedených klíčových slov.

Tak se tedy konečně v červnu 1997 podařilo dát plně do provozu funkční digitalizační pracoviště. Současně se vybavilo pracoviště v Hradištku, které přebíralo výsledky do místní sítě čtyř počítačů. Údaje z databáze se zde používají pro organizaci archivu a doplňuje do ní údaje o obrázcích. Zpracované soubory byly z Malešické předávány ručně pomocí media JAZ, později pomocí vypálených CD-R a nyní je doplňování údajů na obou pracovištích zajištěno nově vypracovaným systémem jejich synchronizace.

Katalogy českých filmů

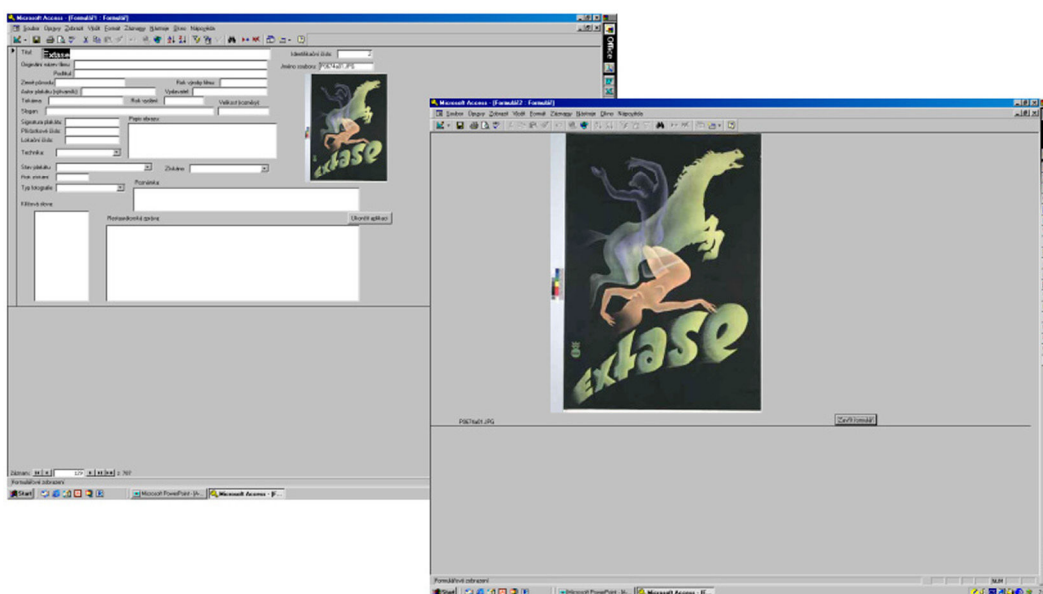
Jako jeden z hlavních úkolů pracoviště po zahájení provozu byla příprava fotografií pro katalog „Český hraný film II 1930 – 1945“ v roce 1998, kde se dobře prověřil celý systém zpracování obrazu od skenování až po tisk. V roce 2001 vyšel další díl tohoto katalogu „Český hraný film III 1945 – 1960“ a v roce 2004 „Český hraný film IV 1961 – 1970“. Přípravují se další díly katalogů, v letošním roce se dokončuje díl V 1971 - 1980.

Naplňování databáze začalo v druhé polovině roku 1998. Dosud jsme do ní zařadili 51258 obrázků do 2428 složek a zpracovali jsme odhadem asi jednu čtvrtinu archivovaných obrázků českých filmů.

Ostatní databáze digitalizovaných obrázků:

Ze základní databáze českých filmů byla odvozena jednoduchá databáze filmových plakátů. Veškeré údaje včetně polí k popisu restaurování plakátů obsahuje jediný formulář, náhled propojeného obrazu plakátu se poklepáním zvětší na celou obrazovku. Databáze v současnosti obsahuje 1950 obrázků.

Databáze plakátů: hlavní panel a formulář plakátu

Podobným způsobem, tj. úpravou původní databáze, byla vytvořena databáze zahraničních filmů, která obsahuje údaje o 784 filmech s 1705 obrázky. Samostatná je i databáze portrétů českých filmových osobností s téměř 1000 obrázky 400 osobností a zahraničních filmových osobností (163 obrázky 96 osobností)..

Výzkumné projekty s účastí NFA

V letech 2000 až 2003 spolupracovalo oddělení na významném mezinárodním výzkumném projektu COLLATE (Collabotary for Annotation, Indexing and Retrieval of Digitized Historical Archive Material) zaměřeném na digitalizaci, katalogizaci a indexování archivních materiálů, týkajících se filmové cenzury. Projekt byl detailně zaměřen na 102 filmů, z nichž většina byla v letech 1929 až 1933 cenzurována v Československu, Německu a Rakousku. V rámci tohoto projektu NFA digitalizoval 6351 stran písemných i obrazových materiálů, které poskytl z větší části Státní ústřední archiv. Digitalizované materiály byly posléze katalogizovány, indexovány, anotovány a prostřednictvím speciálně vyvinuté počítačové databáze byly zpřístupněny na internetu. Součástí tohoto projektu bylo i vytvoření specializovaných webových stránek k vybraným aspektům fenoménu filmové cenzury v Československu, Německu a Rakousku ve dvacátých a třicátých letech minulého století.

III. ZÁVĚR

Digitalizační pracoviště Národního filmového archivu je v provozu od roku 1997 a plní zdárně četné úkoly pro vnitřní i vnější požadavky. Prioritou je zpracování interních požadavků zejména pro přípravu katalogů českých filmů, zpřístupňování výsledků NFA na internetu a zpracování požadavků externích zákazníků. Jsme tak vystaveni stálému tlaku doplňování databází, které tvoří základ pro naši práci.